

KLAGANDE

1. Frank Andréasson
Vallberga Gård
312 50 Vallberga

2. Per-Gunnar Lidebjer
Vrångarps gård
312 96 Laholm

3. Lennart Nilsson
Duettgatan 13
312 34 Laholm

Ombud för 1-3: Advokat Madeleine Lilliehöök Althin
Advokatfirman Lilliehöök AB
Bredgatan 4
222 21 Lund

MOTPARTER

1. Nya Skottorps Gris, 934009-8541
Nya Skottorp
312 96 Laholm

2. Länsstyrelsen i Hallands län
301 86 Halmstad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen i Hallands läns beslut den 19 juni 2018, dnr 551-4406-17, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till djurhållning m.m. på fastigheten Skottorp 2:1 i Laholms kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver Länsstyrelsens i Hallands län,
Miljöprövningsdelegationen, beslut den 19 juni 2018, dnr 551-4406-17, och
återförvisar målet till miljöprövningsdelegationen för fortsatt handläggning.

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län (MPD) beslutade den 19 juni 2018 att meddela Nya Skottorps Gris tillstånd till djurhållning och biogasproduktion vid Nya Skottorp på fastigheten Skottorp 2:1 i Laholms kommun. Tillståndet omfattar högst 2 000 platser för suggor, högst 10 800 platser för slaktsvin samt produktion av maximalt 14 GWh biogas per år genom rötning av stallgödsel och vegetabiliska restprodukter. MPD beslutade samtidigt att återkalla ett tillstånd från 2011 (dnr 551-3348-10) avseende djurhållning och biogasproduktion på Nya Skottorp. För det nya tillståndet meddelades ett antal villkor. Se bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

Frank Andréasson (Valleberga 8:1), **Per-Gunnar Lidebjer** (Vrångarp 8:1) och **Lennart Nilsson** (Ränneslöv 2:2) har överklagat MPD:s beslut och i första hand yrkat att miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) inte ska godkännas och ansökningen därmed avvisas. De har i andra hand yrkat att MPD:s beslut ska upphävas och ansökningen avslås. De har i tredje hand, för det fall beslutet om tillstånd skulle stå fast, yrkat att tillståndet kompletteras med ytterligare och strängare villkor för att reducera lukten från verksamheten och villkor för att reducera buller och damm från lastbilstransporter.

Nya Skottorps Gris har bestritt bifall till överklagandet.

Länsstyrelsen i Hallands län har bestritt bifall till yrkandena om att tillståndet ska upphävas och att MKB:n inte ska godkännas, men har inte haft något att invända mot att det meddelas ytterligare villkor för verksamheten.

SAKOMSTÄNDIGHETER M.M.

Frank Andréasson, Per-Gunnar Lidebjer och **Lennart Nilsson** har som grund för sina yrkanden sammanfattningsvis anfört följande.

Miljökonsekvensbeskrivningen saknar en alternativ redovisning av verksamhetens lokalisering och kan därmed inte godkännas. Verksamheten kommer medföra mycket stora störningar i form av lukt (stank), buller och damm från tunga transporter men även rök från förbränningsanläggning. Det är fråga om störningar som vida överstiger vad klagandena kan anses behöva tåla. En anläggning som den aktuella skall placeras där den inte medför skador för människors hälsa och miljön, exempelvis där det är glesbefolkat och där anläggningen omges av skog/vegetation som reducerar luktstörningarna och buller. Även smittoriskerna skall beaktas vid lokaliseringen av den aktuella typen av storskalig industriell svinproduktion. Olägenheterna vid den tillståndssökta utökningen av svinproduktionen kommer, även för det fall skyddsåtgärder och försiktighetsmått föreskrivs, få en sådan omfattning att de inte kan tålas. Kravet på bästa tillgängliga teknik för att reducera störningar från verksamheten är inte uppfyllt. Redovisningen beträffande hur Nya Skottorps Gris skall uppfylla de allmänna hänsynsreglerna är synnerligen bristfällig och redovisade uppgifter i många avseenden fel. Det står i strid med kap 3 kap. 4 § miljöbalken att ta i anspråk brukningsvärd jordbruksmark för den aktuella typen av verksamhet som är att jämföras med en storskalig industriverksamhet.

Klagandena har till vidare utveckling av sin talan anfört bl.a. följande.

Det finns ingen utredning av alternativ lokalisering i MKB:n. Alternativ lokalisering ska redovisas och ingå i tillståndsprövningen. MPD har vid sin prövning konstaterat att det inte finns någon alternativredovisning i tillståndsansökan utan att MKB endast innefattar alternativa utformningar av anläggningen. Det alternativ som redovisas är i anslutning till de befintliga djurstallarna. MPD har härefter - utan någon närmare motivering - anfört att ”det framstår dock som orimligt att genomföra utökningen på en annan plats”. MPD:s bedömning är grundlös. Det finns ingen utredning i målet som visar att den valda lokaliseringen är den mest lämpliga eller att det skulle vara orimligt att utföra produktionsökningen på annan plats. Nya Skottorps Gris bedriver svinproduktionsverksamhet även på andra platser. Förutom en redovisning av

lokalisering på alternativ plats bör alternativredovisningen även innefatta en redovisning av lokalisering av den sökta verksamheten i anslutning till de andra platser där sökanden bedriver sin verksamhet.

I MKB har endast redovisats ett s.k. nollalternativ. Det argument som anförs av Nya Skottorps Gris för den utökade svinproduktionsverksamheten är att nollalternativet (dvs att dagens produktion fortsätter oförändrad) ”innebär högre dödlighet bland smågrisarna och sämre hälsoläge för slaktgrisarna”. Detta argument är inte trovärdigt. I ansökan anges nämligen under rubriken ”smittskydd” att ”Djuren har normal hälsostatus idag”. Det föreligger således inga skäl – som görs gällande av Nya Skottorps Gris – att utöka produktionen för att man därmed skulle uppnå en bättre hälsostatus. Den anläggning som finns på Nya Skottorp idag är endast knappt tre år gammal. Det är således en anläggning med nya stallar och ny teknik. Tvärtom är det så att det i MKB skulle redovisats den betydande smittrisk som uppkommer vid lokalisering av den nya mycket stor svinproduktionsanläggning på nära avstånd från redan befintliga svinproduktionsanläggningar.

För den aktuella verksamheten har inte valts den plats som är mest lämplig. För alla verksamheter, i den utsträckning det inte kan anses orimligt, ska väljas en sådan plats att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Det är fråga om en mycket omfattande svinproduktionsanläggning, vilken är att jämföras med en större industri. Verksamheten innebär en betydande miljöpåverkan.

Den sökta svinproduktionsanläggningen kommer ge upphov till omfattande luktstörningar, omfattande bullerstörningar och störningar genom damning. Verksamheten kommer även ge upphov till betydande utsläpp av ammoniak, kväveoxider och metan. Härutöver föreligger risker för påverkan på såväl ytvatten som grundvatten. Den redovisning som återfinns i tillståndsansökan avseende vidtagande av försiktighetsåtgärder och användande av bästa tillgängliga teknik är mycket bristfällig. I tillståndsbeslutet saknas villkor avseende åtgärder som Nya Skottorps Gris ska vara förpliktade att vidta för att luktstörningar och olika utsläpp

ska hållas på nivåer som innebär att störningarna inte är skadliga för människors hälsa och miljön.

Det är fråga om lagring av mycket stora mängder gödsel. En betydande del av gödseln från verksamheten hämtas av lokala lantbrukare med traktor med s.k. ”svämtunna” för flytgödsel. Varje sådan transport ger upphov till en mycket kraftig gödselstank. I Nya Skottorps Gris ansökan har dessa transporter inte omnämnts trots att det är en stor del av gödseln som kommer att transporteras på detta sätt. Redan idag förekommer gödseltransporter med traktor och ”svämtunna” för flytgödsel i stor omfattning. Nyssnämnda förhållande framgår även av Nya Skottorps Gris redovisning avseende vilka som kommer omhändertata gödseln från anläggningen. Redovisningen under rubriken ”Buller och transporter” i tillståndsbeslutet är således inte korrekt, eftersom gödseltransporterna inte är inräknade i de ca 3 650 transporter som ska ske per år. Förutom tio tunga lastbilstransporter per dag med foder/drank, smågrisar, slaktdjur, kadaver och halm kommer således ett mycket stort antal transporter med gödsel (flytgödsel med traktor och ”svämtunna”) eller andra typer av transporter av gödsel. Dessa transporter sker på en smal grusväg som inte ger möjlighet till mötande trafik utan transportererna stannar på Vrångarps gård - endast några meter från bostadshuset och några meter ifrån den byggnad där restaurang- och bageriverksamhet bedrivs. Av tillståndsansökan framgår att Nya Skottorps Gris planerar en mötesplats på den smala grusvägen men någon förpliktelse (villkor) att denna mötesplats ska anläggas finns inte.

På ett avstånd av endast ca 300 meter från den planerade verksamheten finns bostadshus. I tillståndsansökan har angivits att närmaste bostadsområde ligger på ett avstånd om 1,2 km (på några ställen i ansökan anges avståndet till 1,3 km) från anläggningen. Detta är inte korrekt. Inom ett avstånd av bara några hundra meter från den planerade svinstallsanläggningen ligger samtliga klagandenas fastigheter med bostadshus. På Vallberga gård (fastigheten Vallberga 8:1) hyrs det även ut 14 bostadslägenheter. Lokaliseringen av den sökta svinproduktionsanläggningen medför att avståndet till närboende blir kortare än det avstånd som finns till närboende idag.

I tillståndsansökan anges att transporter till och från den planerade verksamheten kommer gå ut till väg 585. Innan transporter kommer till väg 585 måste de dock färdas på den smala grusbelagda tillfartsvägen förbi Vrångarps gård.

På Vrångarps Gård (Vrångarp 8:1), som ligger på ett avstånd av knappt 500 meter från den planerade svinproduktionsanläggningen, bedrivs en restaurangverksamhet och ett bageri. Detta innebär att de tunga lastbilstransporterna - och transporter med traktor med tunnor med flytgödsel - passerar bara några meter från bostadshus och restaurangbyggnad. De tunga lastbilstransporterna och övriga transporter med traktorer med gödsel har dessutom Vrångarps gård som mötesplats, eftersom transporter sker på en smal grusväg till svinproduktionsanläggningen vid Nya Skottorps Gård. Lukten (stanken) från svinproduktionsanläggningen vid Nya Skottorp och den tunga trafiken till och från anläggningen genom Vrångarps gård är förödande för verksamhet. Det är redan idag fråga om störningar långt över vad de boende skäligen kan anses behöva tåla. Den kraftigt utökade svinproduktionsverksamhet som MPD nu givit Nya Skottorps Gris tillstånd till - med än värre luktproblem och ännu fler tunga lastbilstransporter och även traktorer med "svämtunnor" för flytgödsel - kommer innebära så omfattande störningar för deras hälsa och miljön att verksamheten inte kan accepteras. Det är fråga om störningar långt över vad som får anses skäligt att tåla. För det fall tillståndet står fast innebär kommer den restaurang- och bageriverksamhet som bedrivs på Vrångarps gård tvingas att läggas ned. Redan idag innebär luktstörningarna och den tunga trafiken till och från den befintliga svinproduktionsanläggningen vid Nya Skottorp att uteserveringen har tvingats upphöra. Restauranggästerna vägrade att sitta utomhus på grund av luktstörningarna och buller/damm från den tunga trafiken. Restaurang- och bageriverksamhet bedrevs innan Nya Skottorps Gris etablerade sin svinproduktionsverksamhet på grannfastigheten för ca 3 år sedan.

I MKB har de allvarliga luktproblemen (stank från svingödselhanteringen) och den tunga lastbilstrafiken inte redovisats på ett korrekt sätt. Av tillståndsansökan får man intrycket att lukten (stanken) inte utgör ett problem idag. Detta är fel. Efter att Nya Skottorps Gris etablerade sin svinproduktionsverksamhet för ca 3 år sedan har det gjorts anmälningar till tillsynsmyndigheten avseende luktstörningarna och buller, men ärendena har blivit liggande hos miljömyndigheten i Laholm utan åtgärd.

Fastigheten Ränneslöv 2:2 ligger öster om den planerade anläggningen på ett avstånd av endast ca 300 meter. Nya Skottorps Gris befintliga anläggning uppfördes - som anförts ovan - för endast ca 3 år sedan. Den förhärskande vindriktningen är från väster, vilket innebär att luktproblemen från Nya Skottorps Gris redan idag medför helt oacceptabla störningar på fastigheten. Den nu tillståndssökta svinproduktionsanläggningen ska placeras på åkermark intill Nya Skottorps Gris befintliga svinproduktionsanläggningen i väster. Luktproblemen/störningarna för fastigheten Ränneslöv 2:2 kommer därmed blir orimliga - långt över vad man skäligen kan anses behöva tåla. Även bullernivåer och damm från transporter på den smala grusvägen förbi fastigheten innebär redan idag mycket stora störningar. En utökad tung lastbilstrafik - och utökad trafik med traktorer med tunna för flytgödsel - kan inte accepteras.

Anläggningen är en "industriutsläppsverksamhet", d.v.s. en verksamhet som är att jämföra med en industriell verksamhet. MPD uppger i sitt tillståndsbeslut att "verksamheten kommer att kunna bedrivas i enlighet med vad som anges som bästa tillgängliga teknik".

Det finns betydande brister i sökandens redovisning i tillståndsansökan beträffande hur kravet på bästa tillgängliga teknik kommer uppfyllas. I redovisningen anges att den valda placeringen av den nya anläggningen valts för att "få så långt avstånd som möjligt till närboende". Avståndet från svinproduktionsanläggningen blir dock kortare än avståndet till befintlig anläggning. Beträffande "bullerhanteringsplan" anges att "någon bullerstörning av känsliga områden kan inte förväntas", eftersom

avståndet till närmaste bostadsområde är ca 1,3 km. Detta är inte korrekt. Klagandenas fastigheter ligger på bara några hundra meters avstånd. Det närmaste större bostadsområdet Vallberga ligger dessutom på ett kortare avstånd än 1,3 km (ca 800 m). Beträffande ”lukthanteringsplan” anges att ”någon luktstörning av känsliga områden kan inte förväntas” och att ”avståndet till närmaste bostadsområde är 1,3 km”. Uppgiften är synnerligen anmärkningsvärd. Det finns bostäder på nära avstånd från anläggningen och Nya Skottorps Gris är medvetet om de allvarliga störningar av lukt (stank) som redan idag förekommer från svinproduktionen och som har påtalats för tillsynsmyndigheten. Nya Skottorps Gris har ej heller ”frivilligt” vidtagit några åtgärder. Beträffande utsläpp till luft från flytgödsellager anges i tillståndsansökan endast ”omrörning av flytgödsel sker så lite som möjligt”. Det finns dock ingen uppgift om vad som innefattas i begreppet ”så lite som möjligt”. Vid omrörning av flytgödseln uppstår stora luktstörningar (mycket påtaglig stank). Likaså uppstår dessa påtagliga störningar varje gång flytgödsel pumpas över till de ”svämtunnor” som ska transportera flytgödseln till lantbrukare i närområdet. Några planerade åtgärder för att minska denna stank har inte redovisats.

Nya Skottorps Gris har inte kunnat redovisa vilka nivåer utsläppen från hela produktionsprocessen ligger på. I en tillståndsansökan av förevarande slag är det rimligt att det finns en redovisning av samtliga utsläpp så att verksamhetens totala miljöpåverkan kan bedömas. Beträffande ammoniakutsläpp till luft anges i tillståndsansökan endast att en uppskattning med hjälp av emissionsfaktorer kommer att göras en gång per år. Det finns ingen redovisning av hur utsläppen ska begränsas/minimeras eller vilka nivåer på utsläpp som skall innehållas. Återigen anges beträffande övervakning av utsläpp (bl.a. luktutsläpp) att ”någon luktstörning av känsliga områden inte kan förväntas” och att avståndet till närmaste bostadsområde är 1,3 km. Detta är direkt felaktiga uppgifter.

Sammantaget finns ingen redovisning av hur luktstörningarna kommer att hanteras så att störningarna minimeras eller redovisning av att bästa tillgängliga teknik används. Kravet på bästa tillgängliga teknik i allmänna hänsynsregler är inte

uppfyllt genom MPD:s delegation till tillsynsmyndigheten. För det fall det meddelade tillståndet står fast ska tillståndet förenas med långtgående villkor (åtgärder, utsläppsnivåer etc) beträffande de störningar som innebär mycket påtagliga och allvarliga problem för de närboende.

I ansökan anges att vattentäkten för anläggningen ligger på ett avstånd av 1 600 m från den kommunala vattentäkten. Det redovisas dock inte att själva svinproduktionsanläggningen ligger på ett avstånd av mindre än 200 m från Smedjeån som är en av de kommunala vattentäkterna. I tillståndsansökan har inte beaktats eller redovisats de risker som uppstår för vattnet i Smedjeån för det fall det uppkommer ett läckage från de stora flytgödselanläggningarna. Dräneringsvatten från verksamhetsområdet kommer att ledas till Smedjeån. Det föreligger betydande brister i MKB beträffande den negativa påverkan som kan uppkomma på Smedjeån och de risker som föreligger - även för grundvattnet - vid en olyckshändelse såsom exempelvis om en flytgödselbehållare havererar.

Av tillståndsansökan framgår att Nya Skottorps Gris idag använder ca 9 000 m³ vatten per år. Den nya anläggningen innebär att den årliga vattenförbrukningen kommer att öka till ca 27 000 m³ vatten. Vattenförbrukningen beräknas till 140 m³ per dygn sommartid. Enligt tillståndsansökan bedöms vattenuttaget inte påverka allmänna eller enskilda intressen. Det ska här uppmärksammas att vid det väderförhållande med ihållande torka som rådde den gångna sommaren (2018) tvingades Laholms kommun införa omfattande restriktioner beträffande kommuninnevanarnas vattenkonsumtion, eftersom det uppstod brist på vatten. MKB innefattar ingen redovisning av hur den tillståndsökta verksamheten - med dess mycket omfattande vattenförbrukning - ska klara den situation att det ånyo blir brist på vatten i Laholms kommun.

Mot bakgrund av att det är fråga om en verksamhet motsvarande en storskalig industriell verksamhet med en mycket hög vattenförbrukning är det inte fråga om en "jordbruksfastighets husbehovsförsörjning" enligt 11 kap. MB. Klagandena ifrågasätter om inte Nya Skottorps Gris stora vattenförbrukning kommer medföra en

påverkan på allmänna intressen och/eller påverkan på enskilda intressen och det därmed föreligger en skyldighet för Nya Skottorps Gris att söka tillstånd för sitt vattenuttag enligt 11 kap. § 5 p 1 MB. Denna fråga är inte klarlagd.

Det meddelade tillståndet är i strid med 3 kap. § 4 MB. Den aktuella svinproduktionsanläggningen och biogasanläggningen tar i anspråk ett betydande område brukningsvärd jordbruksmark. Det är fråga om en verksamhet som till sin omfattning och till sin miljöpåverkan är att jämföras med en storskalig industriell verksamhet. Det föreligger inget väsentligt samhällsintresse med den planerade verksamheten utan det är fråga om ett privat ekonomiskt intresse. Anläggningen borde istället placeras på mark som inte är brukningsvärd och där verksamheten inte ger upphov till så allvarliga störningar som blir följden av den nu aktuella svinproduktionsanläggningen.

Nya Skottorps Gris har till stöd för sitt bestridande anfört bl.a. följande

Det är inte fråga om någon nyetablering av djurhållning utan en utökning av en etablerad verksamhet. Det har funnits grisproduktion på gården åtminstone sedan mitten av 1980-talet. Inte heller biogasanläggningen är ny, utan den har varit i drift sedan 2012.

Att producera livsmedel måste anses vara ett väsentligt samhällsintresse. Enligt den nationella livsmedelsstrategin (prop. 2016/17:104 En livsmedelsstrategi för Sverige - fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet) är det ett nationellt mål att den totala livsmedelsproduktionen i landet ska öka. Företagets ambitioner ligger således i linje med den nationella strategin och bidrar till att den kan uppnås.

Företaget driver grisproduktion även vid Värestorp, med 7 000 platser för slaktgrisar. Alternativet att utöka grisproduktionen på Värestorp har utretts. Stallarna på Värestorp är äldre än de på Nya Skottorp och det första alternativet var att genomföra en upprustning och utökning där. Ett samråd inför tillståndsansökan enligt miljöbalken inleddes, men när man tittade närmare på möjligheterna så kom

man fram till slutsatsen att Nya Skottorp är en bättre plats för utökningen. Dels finns det inte plats, rent fysiskt, för mer än en begränsad utökning på fastigheten i Värestorp, dels finns smågrisproduktionen på Nya Skottorp med foderkök, personal mm och dessutom bor det 14 grannar inom 500 m från stallarna på Värestorp. Genom att utöka på Nya Skottorp uppnår man samlokaliseringvinster och man får totalt sett ett effektivt utnyttjande av marken och övriga resurser.

Gödseln som produceras kommer kontinuerligt att transporteras bort från verksamheten till gödselbehållare på andra lantbruksfastigheter i närheten av de åkrar där den ska spridas. Det är alltså inte fråga om att lagra den totala gödselmängden på Nya Skottorp. Den planerade lagringsvolymen på Nya Skottorp är ca 10 000 m³.

Djuren har idag normal hälsostatus, men det innebär inte att besättningen är fri från smittor. Det finns många sjukdomar, främst luftvägsinfektioner, som man idag vaccinerar mot i svenska grisbesättningar. I samband med utökningen ges en möjlighet att sanera besättningen och därmed bli av med flera smittor och på så sätt minska vaccinationerna. Idag kostar vaccinationerna av grisarna på Nya Skottorp och Värestorp ca 2 000 000 kr per år. Efter utökning och sanering beräknar man kunna minska den summan till ca 500 000 kr trots att djurantalet ökat. Grisar som är naturligt friska och inte behöver vaccineras får dessutom en minskad foderförbrukning vilket är positivt ur miljösynpunkt, eftersom det ger en högre effektivitet och mindre näringsförluster. Påståendet att den utökade besättningen på Nya Skottorp skulle utgöra en smittorisk för närliggande besättningar är alltså grundlöst. Det förhåller sig tvärtom. Efter saneringen kommer de omkringliggande besättningarna att utgöra en smittorisk för Nya Skottorps grisar.

Stallarna är inte nybyggda utan 15–20 år gamla och det går att bygga bättre idag t.ex. med en annan utformning av boxarna i grisningsavdelningarna, vilket kan ge fler överlevande smågrisar.

Jämfört med nollalternativet (ingen utökning) kommer den utökade verksamheten att leda till friskare grisar som behöver mindre foder för att växa och färre ihjälklämda smågrisar.

Det finns bara ett bostadshus inom 500 m från befintliga och planerade stallar på Nya Skottorp (förutom gårdens eget bostadshus). Det är syskonen Nilssons gård (Ränneslöv 2:2) och där är avståndet idag ca 470 m mellan bostaden och närmaste stallbyggnad på Nya Skottorp. De planerade slaktsvinsstallarna kommer att hamna lite närmare bostaden på Ränneslöv 2:2, det kommer att bli ca 400 m. Man skulle kunna placera slaktsvinsstallarna längre åt väster för att upprätthålla samma avstånd som idag, men då får man ett sämre utnyttjande av marken genom att byggnaderna hamnar längre från vägen. Man förlorar då mer åkermark samtidigt som det troligen inte medför någon skillnad i luktpåverkan. En trädridå kommer att planteras väster om de nya slaktsvinsstallarna för att minska vinden förbi stallarna och därmed lukten.

Trafiken på vägen förbi Ränneslöv 2:2 kommer inte att öka. Personal kör den vägen mellan gårdarna (Nya Skottorp och Vårestorp) och eftersom ingen förändring planeras på Vårestorp kommer den trafiken inte att förändras. Det är bara en gödselmottagare som kör den vägen, övrig gödsel går ut till väg 585.

Avståndet mellan bostaden på Vrångarps gård (Vrångarp 8:1) och närmaste stallbyggnad på Nya Skottorp är drygt 650 m. De nya stallbyggnaderna kommer inte att hamna närmare Vrångarps gård än de befintliga stallarna på Nya Skottorp.

Någon lukt- eller bullerstörning av känsliga områden kan inte förväntas eftersom närmaste känsliga område, Vallberga samhälle, ligger 1,3 km från de planerade stallarna.

De 3 650 transporter per år som angetts i ansökan innefattar gödseltransporter. Gödseltransporterna kommer till största delen att ske med lastbil. En del gödsel kommer transporteras med traktor och flytgödseltunna (det som i klagandena kallat

”svämtunna”). En flytgödseltunna är en sluten tank för transport av flytgödsel. Den stora skillnaden mot att transportera med lastbil är att lastbilen kan ta med sig mer gödsel åt gången och att man får köra fortare med en lastbil än med en traktor, transportererna blir alltså effektivare.

Det stämmer att det inte finns något villkor i tillståndsbeslutet angående anläggandet av en mötesplats. Men i den första villkorspunkten anges att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vad som angivits i ansökningshandlingarna och i ansökan står det att:

”En mötesplats kommer att iordningställas i allén för att bilarna inte ska behöva använda grannens gårdsplan.”

Innan en mötesplats kan anläggas måste man utreda den exakta placeringen och utformning bl.a. med hänsyn till eventuellt biotopskydd. Den utredningen kommer att påbörjas när det finns ett lagakraftvunnet tillstånd för utökningen.

Påståendet att Nya Skottorps Gris inte genomför några frivilliga åtgärder för att minska risken för luktstörningar är felaktigt. En mycket effektiv åtgärd för att minska lukt från flytgödselhantering är att röta gödseln, vilket bryter ner fettsyror som annars kan orsaka lukt. Detta görs redan idag. De gödselbrunnar som finns på Nya Skottorp idag har stabila svämtäcken. Detta är en etablerad metod för att bryta ner svavelföreningar.

Fastbränslepannan kommer att skrotas förutsatt att verksamheten kan utökas. Någon ”rök från förbränningsanläggningen” kommer alltså inte att förekomma efter utökningen.

En trädridå kommer att planteras väster om de planerade slaktsvinstallarna för att minska vinden förbi stallarna och därmed minska risken för luktstörning för boende öster om stallarna.

Gödseln kommer att kylas inne i stallarna, vilket minskar ammoniakavgången med ca 10 % och därmed även lukten.

När det gäller omrörning inför flytt eller spridning av gödsel så planerar man att utforma den nya brunnen så att man kan röra om gödseln (krävs för att man ska få med sig både tunnare och tjockare fraktioner) och suga upp gödseln till lastbil/flytgödseltunnan utan att öppna taket. Det kan man göra genom att installera elektriska omrörare i brunnen och förse taket med en tratt som man kan suga upp gödseln genom (från botten av brunnen). På så vis undviker man lukt vid omrörning av gödseln.

I nyare stallar medför golvutformning, utgödslingssystem, ventilationssystem mm. en lägre ammoniakavgång jämfört med äldre stallar och detta minskar även risken för lukt.

De anmälningar om luktproblem som lämnats in till tillsynsmyndigheten har inte "blivit liggande hos miljömyndigheten i Laholm utan åtgärd". Klagomålen har behandlats och avslagits.

När det gäller utsläppsnivåer för ammoniak så finns det ett utsläppsvärde i BAT-slutsats nr 30, BAT-AEL, som måste hållas.

Som angivits ovan kommer inte all gödsel att lagras på Nya Skottorp. Den planerade lagringsvolymen på Nya Skottorp är ca 10 000 m³.

Gödselbrunnar av betong har väldigt bra hållfasthet och lång livslängd. Brunnarna kontrolleras dagligen när personalen passerar. Man kommer att installera inspektionsbrunnar vid de nya gödselbrunnarna för att kunna övervaka att inget läckage förekommer. Skulle ett läckage uppstå, kommer det att upptäckas tidigt. Om en gödselbehållare går sönder, kommer vallar av jord att plöjas upp för att förhindra att gödseln når vattnet. Därefter kommer flytgödseltunnor eller slamtömningsbilar att hämta gödseln och placera den i andra gödselbehållare. Dräneringsvattnet och dagvattnet leds till företagets egna våtmarker där vattnet renas innan det når Smedjeån.

Sommaren 2018, då nederbörden var extremt låg, sjönk nivån i Nya Skottorps vattentäkt med ca 20 cm samtidigt som vattennivån i Smedjeån sjönk mycket mer. Det är alltså mycket god tillgång på vatten i källan. På åkrarna runt Nya Skottorp är ett antal bevattningsmaskiner igång sommartid. En normal kapacitet på en bevattningsmaskin är 60 m³ per timme (finns ännu större också) medan Nya Skottorp sommartid (när de inte kan använda vassle och drank till fodret) beräknas använda knappt 6 m³ per timme. En enda bevattningsmaskin förbrukar alltså lika mycket vatten på ett dygn som Nya Skottorp använder på tio dygn. Och det finns många maskiner på fälten.

Länsstyrelsen i Hallands län har till stöd för sin inställning anfört bland annat följande.

Länsstyrelsen håller med klagandena om att bolagets redovisning av alternativa platser är bristfällig. Med beaktande av att det redan finns viss verksamhet på platsen förefaller det troligt att kostnaderna för att såväl anlägga som att driva verksamheten på den tillståndsgivna platsen är lägre än att bygga en ny anläggning på annan plats. Länsstyrelsen anser att konsekvenserna från verksamheten, genom de regleringar och åtaganden som framgår av tillståndsbeslutet och ansökningshandlingar, inte är större än att de får tålas i en jordbruksbygd. Även om inga alternativa platser redovisats anser länsstyrelsen att bolaget visat att platsen är möjlig för sökt verksamhet utifrån de konsekvenser verksamheten medför på människors hälsa och miljön.

Klagandena hävdar att gödseltransporter inte ingår i de transporter som bolaget har redovisat. Av tabellen på sidan 11 i tillståndsbeslutet framgår att antalet transporter av vassle, färdigfoder, smågrisar, slaktdjur och kadaver uppgår till 22 transporter per vecka, vilket innebär cirka 1 144 transporter per år. De totala transportererna kommer, enligt vad som redovisas i samma tabell, att uppgå till cirka 3 650 stycken per år, vilket inkluderar transporter av halm och gödsel. Länsstyrelsen tolkar därför bolagets redovisning som att gödseltransporterna ingår i det totala antalet

transporter, men att det inte är möjligt att redovisa när transporter kommer att utföras olika år, vilket varierar beroende på t.ex. väderförhållanden.

Även med hänsyn till övriga faktorer som de klagande framfört vara bristfälliga i MKB:n som t.ex. uppgifter om avstånd till bostäder, påverkan av lukt, redovisningen av risker och vattenuttagets påverkan på allmänna och enskilda intressen, delar länsstyrelsen den bedömning som MPD har gjort om MKB:ns innehåll. MKB:n bör därför kunna godkännas.

Frågan om vilket avstånd som inte bör understigas mellan djurhållande verksamheter och bostäder måste avgöras särskilt i varje enskilt fall utifrån de förhållanden som råder på platsen.

Bolaget har åtagit sig att vidta vissa åtgärder för att bl.a. minimera lukt och påverkan från transporter, se sidan fem i MPD:s beslut. Länsstyrelsen anser att vissa av bolagets åtaganden kan fastställas i villkor. Det gäller t.ex. att transporter av gödsel huvudsakligen ska ske med lastbil, att gödsel endast får transporteras dagtid, att en jordvall med buskar eller träd ska anläggas kring anläggningen samt att bolaget ska anlägga en mötesplats. För att kunna fastställa villkor avseende mötesplats behöver bolaget redogöra för om t.ex. någon typ av biotopskydd berörs, vilka skyddsåtgärder som är möjliga att vidta samt vilka konsekvenserna i så fall blir. Bolaget bör även kunna förtydliga om det är möjligt att pumpa gödsel mellan stall och satellitbrunn vilket, om det är möjligt, bör fastställas som villkor. Bolaget borde kunna åta sig att dammbinda vägar för att undvika att olägenheter p.g.a. damning uppstår. I annat fall bör det fastställas i villkor.

Som framgår av meddelat tillstånd har tillsynsmyndigheten möjlighet att föreskriva villkor angående åtgärder för att minimera lukt och var nya brunnar får placeras. Länsstyrelsen anser att det är lämpligare att delegera möjligheten att föreskriva ytterligare villkor för t.ex. lukt, eftersom nya och effektivare åtgärder kan utvecklas i takt med att åren går. Om verksamheten är för hårt reglerad, försvåras

tillsynsmyndighetens möjlighet att reglera verksamheten i det fall ett sådant behov uppstår.

Klagandena anser att röken från förbränningsanläggningen medför olägenheter. Länsstyrelsen kan konstatera att det av villkor 16 framgår att eldning i fastbränslepannan inte är tillåten fr.o.m. den dag tillståndet tas i anspråk.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har haft sammanträde och syn i målet.

Mark- och miljödomstolen delar MPD:s uppfattning att redovisningen av alternativ lokalisering i MKB i och för sig är bristfällig, men ser trots detta – på de skäl miljöprövningsdelegationen angett – inte anledning att underkänna MKB:n. Det finns därmed inte anledning att avvisa ansökan.

Den ansökta verksamheten skulle komma att ianspråkta brukningsvärd jordbruksmark. Dock anser domstolen att den livsmedelsproduktion som avses med verksamheten är ett väsentligt samhällsintresse och att den aktuella produktionen inte på ett mer tekniskt och funktionellt lämpligt eller ekonomiskt rimligt sätt kan ske genom att annan mark tas i anspråk. Förhållandet att brukningsvärd jordbruksmark skulle tas i anspråk utgör således inte i sig skäl att ändra MPD:s beslut

Klagandena har framfört att undantagsbestämmelsen i 11 kap. 11 § 1 miljöbalken inte är tillämplig för verksamhetens vattenuttag utan att det föreligger skyldighet för Nya Skottorps Gris att söka tillstånd enligt 11 kap. 5 § miljöbalken. Av förarbetena till 11 kap. 11 § 1 miljöbalken framgår att undantagsbestämmelsen omfattar en jordbruksfastighets husbehovsförbrukning och att denna även omfattar vattning av kreatur och andra vanliga lantbruksändamål. Det finns ingen begränsning för hur stort grundvattenuttag som kan göras inom ramen för husbehov. Domstolen anser därför att bolagets verksamhet omfattas av nämnda undantagsbestämmelser. Att

vattenuttaget i förevarande fall är undantaget från tillståndsplikt innebär inte att verksamhetsutövaren står utan ansvar eftersom miljöbalkens allmänna hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken gäller. Bland annat medför dessa att verksamheten inte får bedrivas på ett sådant sätt att det skadar andras vattentillgång i området.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att fråga är om en betydande utökning av aktuell djurproduktion med också en något ändrad inriktning (slaktgrisar). För att kunna pröva verksamheten krävs tillräckligt omfattande och detaljerade utredningar. Det behövs för att kunna bedöma tillåtligheten utifrån relevanta miljömässiga konsekvenser och i övrigt behövlig reglering av verksamheten. Utformningen av ett tillstånd med de villkor som fastställs för driften av verksamheten har en avgörande betydelse för att verksamhetsutövaren ska kunna överblicka vilka krav som gäller, för att det ska vara tydligt för närboende vilken grad av störning som får tålas och för tillsynsmyndighetens möjlighet att utöva effektiv tillsyn. Mark- och miljödomstolen anser att utredningen i målet är otillräcklig som underlag för den prövning som behöver ske och framhåller följande.

Ammoniak (NH_3) som finns i grisgödsel anses vara den främsta källan till lukt från grisuppfödning. Ammoniak avgår från stallgödsel och urin inne i stallet, vid gödsellagring och i samband med transport och spridning av densamma. Det finns olika metoder att minska ammoniakavgången kopplat till vart och ett av dessa steg. Bolaget har åtagit sig att de nya stallarna ska vara isolerade, vara utrustade med mekanisk ventilation och ha kyld gödselhantering. Befintliga och tillkommande gödselbrunnar på gården kommer därutöver att förses med flytande eller fast tak. Nya Skottorps Gris har avtal med Skottorps säteri för de drygt 30 000 m³ gödsel som det inte finns lagringskapacitet för på gården. På grund av detta anser sig bolaget inte ha rådighet över denna del av gödselhanteringen och därmed att utsläppen härifrån inte ska belasta Nya Skottorps Gris. Bolaget har heller inte åtagit sig att rena frånluften från stallarna med motivet att det blir för dyrt. Närmare

upplysningar om vilken teknik som kostnadsberäkningen har utgått ifrån (annat än en kommersiell teknik) har inte lämnats.

Ammoniakavgången från stallarna beräknas öka från ca 6 600 kg idag till ca 27 700 kg efter färdig utökning. Förutom att detta förväntas medföra en ökad lukt så innebär det också ett ökat kvävenedfall i ett område som redan idag är kraftigt belastat. I Framtidsplan 2030, Översiktsplan för Laholms kommun framgår att Laholmsbukten är utsatt för storskalig övergödning och att kraftfulla åtgärder är nödvändiga för att komma tillrätta med detta. En av slutsatserna är att jordbruket behöver fortsätta verka för en bättre hushållning av kväve och fosfor. Bolaget hävdar att det ökade utsläppet av ammoniak från stallarna inte automatiskt innebär en ökad luktstörning och att det inte kommer att ha någon negativ inverkan på vare sig närliggande mark eller vattendrag eftersom tillskottet är så litet jämfört med såväl den mängd kväve som tillförs jorden via gödsling som kvävedepositionen för övrigt i kommunen. Sett i ljuset av att det rör sig om ett område med stor övergödningproblematik och som utpekats ha behov av åtgärder, att ammoniak till ca 50 % beräknas deponeras inom en radie om 5 km och att bolaget inom detta avstånd också driver Vårestorp som har ett nära samband med Skottorp och som ger upphov till minst lika stora utsläpp av ammoniak så delar Mark- och miljödomstolen inte denna bedömning. Domstolen är istället av åsikten att frågan om tillkommande utsläpp av ammoniak men även av metan, och förutsättningar att åtgärda negativa verkningar av dessa, bör bli föremål för noggrann utredning.

Domstolen noterar också att gödselhanteringen vad gäller transport och lagring till stor del lämnats utanför prövningen då det avses skötas av annat bolag (Skottorps säteri). Domstolen anser att även denna fråga behöver utredas närmare med avseende på luktproblematik och ammoniakavgång eftersom den totala gödselhanteringen är en följd av verksamheten och som därmed bör regleras. Dessutom transporteras en stor del av den bortkontrakterade gödseln till Vårestorp som har nära samband med Nya Skottorps Gris och samma verksamhetsutövare.

Utökningen av verksamheten medför också ett ökat transportbehov. Ur störningssynpunkt bedöms transportererna ut till och in från väg 585 vara av störst betydelse och här ökar transportererna från ca 4 per dag till ca 10 per dag (räknat i transportrörelser blir antalet det dubbla). Grusvägen som leder från väg 585 och till Nya Skottorp passerar alldeles utanför Vrångarps gård. Grusvägen ägs av Nya Skottorp men sköts idag av Laholms kommun. Domstolen finner inte skäl att ifrågasätta att transportererna i perioder redan idag ger upphov till störningar orsakade av såväl lukt, buller och/eller damning. Vad gäller den utökade verksamheten så har bolaget åtagit sig att gödsel ska transporteras dagtid, att gödsel huvudsakligen kommer att transporteras med lastbil och att transportörerna ska ombes att köra i max 30 km/h förbi Vrångarps gård. Vad gäller buller så anges att bullernivåerna inte blir högre men att det kommer att vara fler transporter som kommer till gården. Domstolen menar att åtagandena är alltför vaga och vad gäller buller direkt felaktigt. Måhända ökar inte den momentana bullernivån men den ekvivalenta bullernivån ökar med ökat antal transporter. Domstolen bedömer således att inte heller transportfrågan är tillräckligt utredd.

Domstolen anser att utredningen och prövningen av tillståndsansökningen behöver utvidgas och fördjupas i de avseenden som angetts ovan. Det kan inte lämpligen genomföras av mark- och miljödomstolen. Det överklagade beslutet ska därmed upphävas och målet återförvisas till miljöprövningsdelegationen för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 22 oktober 2019

Kristian Andersson

I domstolens avgörande som är enhälligt har deltagit rådmannen Kristian Andersson, ordförande, och tekniska rådet Malin Årebäck samt de särskilda ledamöterna Stefan Andersson och Tore Gunnesson. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Stenberg-Magnusson.

BESLUT**1 (22)****2018-06-19****551-4406-17****1381-90-022****1381-90-012**VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R8INKOM: 2018-07-13
MÅLNR: M 2754-18
AKTBIL: 3Nya Skottorps Gris
peter@kjaerknudsen.eu

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till djurhållning och biogasanläggning på fastigheten Skottorp 2:1 i Laholms kommun

BESLUT

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation meddelar med stöd av 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken Nya Skottorps Gris (organisationsnummer 934009-8541) tillstånd till djurhållning och biogasproduktion vid Nya Skottorp på fastigheten Skottorp 2:1 i Laholms kommun, se karta i bilaga. Tillståndet omfattar högst 2 000 platser för suggor, högst 10 800 platser för slaktsvin samt produktion av maximalt 14 GWh biogas per år genom rötning av stallgödsel och vegetabiliska restprodukter.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljöprövningsdelegationen beslutar att en statusrapport inte krävs för den verksamhet som omfattas av tillståndet.

Återkallelse av tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen återkallar, med stöd av 24 kap. 3 § första stycket 6. miljöbalken tidigare meddelat tillstånd från den 2 mars 2011, dnr. 551-3348-10, vad gäller verksamheten på Nya Skottorp. Tillståndet återkallas således vad gäller 383 djurenheter i byggnader med plats för cirka 968 suggor och 600 gyltor samt biogasanläggning för produktion av högst 300 000 m³ rågas per år. Tillståndet för 7 000 platser för slaktsvin på Vårestorp, fastigheten Vårestorp 6:100, i Laholms kommun kvarstår oförändrat.

Beslutet om återkallelse träder i kraft när det nu meddelade tillståndet tas i anspråk.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Vid anläggningen får endast substrat enligt tabellen under rubriken ”Planerad verksamhet” tas emot och behandlas. Andra liknande organiska substrat får dock tas emot om tillsynsmyndigheten godkänner det.
3. Lagring av flytgödsel och rötresterna ska ske i behållare med fast eller flytande tak som minimerar ammoniakavgång och växthusgaser samt förebygger och begränsar luktstörningar.
4. Anläggningen ska vara försedd med täta efterrötkammare med gasuppsamling och avledning till gashanteringssystemet. Efterrötkammare ska utformas och

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

Kontakta i detta ärende: Göran Fagerström, goran.fagerstrom@lansstyrelsen.se, 010-224 33 96

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

dimensioneras så att det säkerställs att gasproduktionen avstannar innan rötresten leds till rötrestlagret.

5. Vid överproduktion av gas eller driftstörning ska gasen facklas av så att emissionerna blir så låga som möjligt. Fackla ska ha kapacitet att förbränna hela den producerade mängden gas.
6. Verksamheten ska bedrivas så att metanläckage från anläggningen förebyggs och minimeras. Verksamhetsutövaren ska genomföra systematisk läcksökning av metan och åtgärda påträffade läckor. Intervall och utförande av läcksökning ska fastställas i kontrollprogram.
7. Djupströgsel ska tas omhand i tät behållare och därefter utnyttjas för framställande av biogas eller läggas i flytgödselbrunn.
8. Hantering av gödsel, rötrester och fodermedel inom anläggningen ska ske på sådant sätt att spill och läckage till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter inte uppkommer. Om spill ändå uppstår ska detta tas om hand omedelbart.
9. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallbyggnaderna ska ledas till biogasproduktion, flytgödselbrunn eller uppsamlingsbehållare och därefter omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten.
10. Avtal med mottagare av gödsel ska finnas för den under året beräknade gödsel- och rötrestproduktionen. Ändringar av mottagare för gödsel och rötrester ska i förväg godkännas av tillsynsmyndigheten.
11. Den årliga levererade mängden gödsel och rötrester ska redovisas i miljörapporten. I redovisningen ska minst framgå leveransdatum, mottagare och transportör.
12. Innehållet av växtnäring (kväve, fosfor och kalium) samt torrsubstanshalt i gödsel och rötrester som lämnas till växtodlare eller gödselövermedlare ska bestämmas genom analys eller balansberäkning och resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödsel eller rötrester. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år och vid förändringar i produktionen, så som ändrad utfodring, förändrad stallteknik eller annat som kan påverka näringsinnehållet i gödseln eller rötresten.
13. Ljud från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger;
50 dBA vardagar måndag-fredag kl. 07-18,
40 dBA kl. 22-07 och
45 dBA övrig tid.

Momentana ljud nattetid, kl. 22-07, får inte överstiga 55 dBA utomhus vid bostad.

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar för de tider när verksamheten pågår. Kontroll ska ske senast inom ett år från det att den utökade verksamheten tagits i drift, så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller på tillsynsmyndighetens begäran samt i övrigt regleras i kontrollprogrammet med angivande av mätfrekvens.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

14. Ett år efter det att tillståndet har tagits i anspråk får sanitärt avloppsvatten från toalett inte längre ledas till stallgödselbehållare.
15. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkt och på sådant sätt att förorening av mark, vatten och luft inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är ogenomsläppligt för det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de minst rymmer den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym. Hantering ska ske så att spill och läckage till omgivningen förebyggs och begränsas.
16. När tillståndet tagits i anspråk får eldning i den befintliga fastbränslepannan inte längre ske.
17. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som utöver vad som föreskrivits i villkoren ovan, möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I förslaget till kontrollprogram ska även ingå vilka åtgärder som vidtas för att minska verksamhetens utsläpp av ammoniak och metan. Ett förslag på kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Delegation

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor angående;

- D1 vilka liknande substrat som får hanteras utöver regleringen i villkor 2,
- D2 hur spolvatten ska omhändertas,
- D3 åtgärder för att minimera lukt,
- D4 placering av gasollager och skyddsåtgärder förknippade med gasolhantering,
- D5 hanteringen av avlopp från personaltoalett samt
- D6 placering av nya brunnar för organiska gödselmedel.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen avslår sökandens begäran om verkställighetsförordnande. Tillståndet börjar därför gälla först när beslutet har vunnit laga kraft.

Igångsättningstid

Den med tillståndet utökade verksamheten ska ha satts igång senast fem år efter det att detta beslut vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet i de delar verksamheten som inte satts igång. Sökanden ska skriftligen meddela tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk samt när verksamheten har satts igång.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar införas i Hallandsposten, Laholms Tidning samt Post- och Inrikes Tidningar.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Medborgarservice i Laholms kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2, Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 24 juli 2018**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs. Om någonting är oklart kan ni vända er till Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se.

IED-kod och tillståndsplikt

Anläggningens IED-koder är 6.6 b och 6.6 c. Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap 1 § (verksamhetskod 1.10-i) och 21 kap. 2 § (verksamhetskod 40.01) miljöprövningsförordningen.

Upplysningar

Enligt Lantmäteriets fastighetsdata framgår att en lantmäteriförrättning pågår för fastigheterna Vårestorp 6:100 och Skottorp 2:1. Eftersom förrättningen inte är avslutad tillståndsprövas verksamheten utifrån gällande fastighetsbeteckningar/gränser. Verksamhetens tillåtlighet eller omfattning påverkas inte av den planerade fastighetsregleringen. Geografiskt sett omfattar tillståndet verksamhetsområdet enligt beslutsbilagan.

Prövningen i detta beslut avser den miljöfarliga verksamheten enligt 9 kap. och omfattar inte ev. tillståndsprövning eller anmälan enligt 11 kap. miljöbalken och inte heller någon prövning av en mötesplats i allén väster om anläggningen.

TIDIGARE PRÖVNING

Miljöprövningsdelegationen har i beslut enligt miljöbalken den 2 mars 2011, dnr 551-3348-10, meddelat tillstånd till smågris- och slaktsvinsproduktion i byggnader med plats för högst 1 083 djurenheter på fastigheterna Skottorp 2:1 och Vårestorp 6:100 samt till uppförande av en biogasanläggning för produktion av högst 300 000 m³ rågas per år på fastigheten Skottorp 2:1 i Laholms kommun. Tillståndet omfattar åtta villkor avseende bl.a. hantering av stallgödsel, buller samt kemiska produkter och avfall. Fastställande av villkor för utsläpp av kväveoxider från gasmotorn sköts upp under en prövotid.

Mark- och miljödomstolen i Vänersborg har i dom den 31 augusti 2011 (mål nr M 1186-11) upphävt villkor 3 i Miljöprövningsdelegationens beslut gällande rötresternas temperatur.

Miljöprövningsdelegationen har i beslut den 12 mars 2014, dnr 551-4325-13, avslutat prövotiden om kväveoxider från gasmotorn utan att fastställa något slutligt villkor i denna del.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

ANSÖKAN OCH YRKANDEN

Nya Skottorps Gris ansöker om ett nytt tillstånd för att utöka djurhållningen på Nya Skottorp till att omfatta 2 000 platser för suggor och 10 800 platser för slaktgrisar samt att utöka biogasproduktionen till 14 GWh genom rötning av stallgödsel och vegetabiliska restprodukter upp till 499 ton per år. Verksamheten bedrivs på fastigheten Väre-storp 6:100 (nuvarande Skottorp 2:1) i Laholms kommun.

Nya Skottorps Gris yrkar att det gällande tillståndet som meddelades den 2 mars 2011 ska minskas till att omfatta högst 7 000 platser för slaktsvin, motsvarande 700 djur-enheter på Väre-storp.

Sökanden har begärt verkställighetsförordnande och yrkar undantag från kravet på att upprätta statusrapport.

Åtaganden

Sökanden åtar sig bl.a. att;

- säkerställa en uppehållstid i röt-kammaren om minst 25 dygn för att säkerställa en god utröttningsgrad av substratet i biogasanläggningen,
- analysera rötresten med avseende på N, P och K minst en gång per år,
- förse nybyggda lagringsbehållare för gödsel/rötrest med tak,
- årligen genomföra en metanläckagesökning för att upptäcka och åtgärda metanläckage på biogasanläggningen,
- föra journal över tillförda substrat till biogasanläggningen,
- Gödsel kommer huvudsakligen att transporteras med lastbil till väg 585,
- Gödsel transporteras dagtid,
- Möjligheten att pumpa gödsel från stall till en satellitbrunn kommer att utredas,
- tala med sina transportörer och be dem köra i max 30 km/t förbi grannen,
- en mötesplats kommer att iordningställas i allén för att bilarna inte ska behöva använda grannens gårdsplan,
- anlägga en jordvall med buskar på eller plantera träd kring anläggningen för att minska risken för lukt,
- om tillstånd meddelas kommer fastbränslepannan att skrotas och enbart gas användas för uppvärmning.

Förslag till villkor

1. Uppehållstiden för substratet i röt-kammaren ska i genomsnitt vara minst 25 dygn för att säkerställa en god utröttningsgrad.
2. Ett utröttningsprov på den flytande rötresten ska genomföras minst en gång vart femte år.
3. Buller från anläggningen ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dBA dagtid vardagar (kl. 06-18)
45 dBA dagtid lördagar, söndag och helgdag (kl. 06-18)
45 dBA kvällstid (kl. 18-22)
40 dBA nattetid (kl. 22-06).

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 9 juni 2017. Ansökan kungjordes, efter kompletteringar, i Laholms tidning och Hallandsposten den 1 respektive 2 februari 2018. Ansökningshandlingarna har skickats på remiss till Miljö- och byggnadsnämnden i Laholms kommun samt Länsstyrelsen. Yttrandena har inkommit. Sökanden har lämnat synpunkter på yttrandena.

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Av ansökningshandlingarna och vad sökanden i övrigt angett framgår bl.a. följande.

Befintlig verksamhet

Verksamheten omfattar grisproduktion på de två gårdarna Nya Skottorp och Vårestorp. På Nya Skottorp produceras även biogas. Produktionen på Nya Skottorp uppgår till 968 saggur som producerar ungefär 25 000 smågrisar varje år. När smågrisarna väger cirka 30 kilo flyttas de till Vårestorp där de föds upp till slakt.

På Nya Skottorp finns några äldre, renoverade stallar men huvuddelen av anläggningen är byggd 2002 eller senare. Biogasanläggningen byggdes 2011. Ingen egen växtodling bedrivs eftersom den egna arealen arrenderas ut och gödseln levereras till växtodlare i området. Avtal om förmedling av gödsel finns upprättat.

I smågrisproduktionen är djuren uppdelade i grisionsavdelningar, tillväxtavdelningar, en betäckningsavdelning, sinsuggestallar samt ett rekryteringsstall. Alla stallar är isolerade och har mekanisk ventilation. I fyra av stallarna finns vakuumutgödsling medan övriga stallar har skraputgödsling, utom i betäckningsavdelningen som har djupströbäddar. All utfodring sker med blötfoder d.v.s. vatten eller vassle som blandas med färdigfoder.

I den befintliga produktion uppkommer 9 776 ton flytgödsel och 593 ton fastgödsel vilket motsvarar ungefär 10 400 m³ per år. För flytgödsel finns det dels brunnar och dels kontrakterad lagringskapacitet. Volymen tillgängliga gödselbrunnar uppgår till 10 210 m³. Djupströgödseln lastas på vagn och matas därifrån in i biogasreaktorn vilket innebär att det inte behövs någon fastgödselplatta.

Enligt växtnäringsbalansen som har upprättats finns det ett överskott om 685 kilo kväve och ett underskott om 300 kilo fosfor.

Biogasanläggningen består av en rötkammare med en volym av 1 400 m³ och en efterrötkammare. Gödseln tillförs rötkammaren från en blandningsbrunn om 150 m³. Gödseln förvärms med hjälp av värmeväxling med utgående rötrest. Därutöver finns en mixervagn för fasta substrat som blandas in i blandningsbrunnen, en pumpbrunn för gödseln samt en teknikbod för elektrisk utrustning, mätinstrument, motor och gaspanna.

Rötkammaren beskickas varje timme med grisflytgödsel som blandats med djupströgödsel. Den genomsnittliga uppehållstiden i rötkammaren är ungefär 25 dygn. Efter rötkammaren pumpas rötresten över till en oisolerad efterrötkammare med en uppehållstid om cirka sex dygn. I efterrötkammaren fångas restgas upp samtidigt som rötresten svalnar. Den totala uppehållstiden är således ungefär 31 dagar. Biogasprocessen är mesofil

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

vilket innebär att den håller cirka 38°C. Huvudsakligen rötas gödsel och potatismjöl. På årsbasis producerar biogasanläggningen cirka 619 MWh el och 1 150 MWh värme.

Planerad verksamhet

De nya grisningsavdelningarna kommer att ha en annan utformning som innebär att risken för smågrisar att klämmas ihjäl minskar jämfört med befintlig verksamhet. Utökningen av smågrisproduktionen kommer att ske genom att ett äldre stall rivs och två nya stallar uppförs. De nya stallarna kommer att vara isolerade, ha mekanisk ventilation och vakuumutgödsling. Utfodringen kommer att ske med blötfoder som består av vatten eller vassle liksom färdigfoder. Det befintliga foderköket kommer att användas.

De nya stallarna för slaktgrisar kommer att vara isolerade och ha mekanisk ventilation. Utgödsling görs med vakuumutgödsling och utfodring med blötfoder bestående av vassle, drank och färdigfoder. Under två månader på året levereras ingen vassle eller drank beroende på att mejeriet och bränneriet har produktionsuppehåll och under den perioden används istället vatten till slaktgrisarnas foder. Ett nytt foderkök och nya fodersilos kommer att byggas vid de nya stallarna. Energianvändningen per gris är lägre än i befintlig verksamhet.

Gödselmängderna uppgår till 51 607 ton flytgödsel samt 1 057 ton fastgödsel. Det totala lagringsbehovet för rötresten där flytgödsel, fastgödsel samt övriga substrat ingår, kommer att uppgå till ungefär 46 800 m³. Det är inte möjligt att skriva kontrakt för lagring i brunnar hos växtodlare innan tillstånd är meddelat och leveranser av organiska gödselmedel kan garanteras. I det fall att det inte går att teckna lagringsavtal med växtodlare kommer lagringskapaciteten som krävs enligt Jordbruksverkets föreskrift att byggas inom verksamhetsområdet. Näringseffektiviteten kommer att öka eftersom fler smågrisar förväntas överleva i det nya stallsystemet samt att den kylda gödseln minskar ammoniakavgången.

Djupströgödseln i betäckningsavdelningen tas ut från en gruppbox per vecka. Gödseln lastas på tät vagn och matas därifrån in i biogasreaktorn. När det är dags att tömma nästa box så är vagnen tom, vilket innebär att någon fastgödselplatta inte behövs.

Den spridningsareal som krävs uppgår till 1 570 hektar. Avtal finns med företag som kommer att förmedla rötresten.

För att öka biogasproduktionen kommer ytterligare rötchammare att installeras. Volymen kommer att vara cirka 2 300 m³. Tillsammans med den befintliga gaskammaren uppgår den sammanlagda rötchammarens volym till cirka 3 500 m³. Utöver gödsel och potatismjöl kan även substrat enligt nedanstående tabell komma att rötas. Inga substrat kräver hygienisering.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

Avfallskod	Exempel på substrat
02 01 01	Tvättvatten från rengöring i stallar.
02 01 03	Växtdelar.
02 01 06	Gödsel från Nya Skottorp och Vårestorp och ev. från en till två andra gårdar, t.ex. hästgödsel.
02 03 04	Vegetabiliskt avfall, dålig potatis, frukt och grönt, avrens, gammalt ensilage, ärhalm, sockerbetsblast, kasserade frukt eller grönsaker, kasserad chipspotatis, sockerbetor m.m.
19 08 09	Fett- och oljeblandningar från oljeavskiljare som endast innehåller ätliga oljor och fetter, fett från storkök.
19 09 06	Vattenverkshumus.
20 01 25	Ätliga oljor.
02 05 01	Mejeriprodukter som inte är lämpliga för konsumtion t.ex. vassle.
02 06 01	Bageri- eller konfektyrprodukter.
02 07 01	Avfall från produktion av drycker.

Det kommer att säkerställas att rötresten är godkänd att användas inom ekologisk produktion, eftersom det ökar värdet på rötresten och underlättar avsättningen. Därför rötas endast gödseln från suggor och så kommer det att fortsätta så länge det finns en marknad för ekologisk godkänd rötrest. Rötresten som härstammar från slaktsvin är däremot inte godkänd att användas i ekologisk odling. Eftersom det kan bli mer lönsamt att även röta gödsel från slaktsvin, kan rötning av sådan gödsel bli aktuell i framtiden. Gödsel från slaktsvin hämtas av annan biogasanläggning för rötning och rötresten lämnas sedan till växtodlare.

Det fasta materialet förs in i blandningsbrunnen genom en stationär mixervagn och därefter pumpas det in i rötkammaren. Kraftvärmeenheten, d.v.s. gasmotorn, kommer att få ökad kapacitet från nuvarande 130 kW till cirka 800 kW. Rötresten som lämnar rötkammaren värmeväxlas mot den inkommande gödseln. Rötkammarens värmebehov täcks framförallt av kylvärmen från motorn och vid behov kan gaspannan användas för att stödja upp värmeproduktionen. Från efterrötkammaren pumpas rötresten till en lagringsbrunn som rymmer ungefär 2 000 m³, vilken ligger intill rötkammarna. Rötresten lagras under ett stabilt svämtäcke. Det tar det cirka 15 dygn att fylla brunnen, vilket innebär att brunnen kommer att tömmas två gånger per månad. Rötresten pumpas till andra lager på anläggningen eller körs med lastbil till kontrakterade gödselmottagare. Ungefär samma mängd rötresten kommer att lagras i brunnen under året. Att förse lagringsbrunnen med ett flytande tak beräknas kosta cirka 300 000 kr.

En extra gaspanna eller fackla kommer att installeras, liksom en extra motor. Uppehållstiden kommer att uppgå till mellan 26 och 30 dagar. Produktionen beräknas till drygt 700 000 Nm³ metangas, vilket motsvarar 7 000 MWh per år. Ansökan avser dubbelt så stor energiproduktion därför att det kan;

- tillkomma nya substrat som medför en högre gasproduktion och som ger en samrötningseffekt vilket resulterar i en högre energiproduktion,
- tekniken kan komma att utvecklas så att gasutbytet från gödseln och ev. andra substrat ökar jämfört med idag,

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

- processen i sig kan bli effektivare genom att mikrofloran i anläggningen utvecklas och
- att marginal behövs för att inte riskera att överskrida produktionstaket ifall gasproduktionen blir större än beräknat.

Statusrapport

De miljö- och hälsofarliga ämnen som hanteras i verksamheten är diesel, rengörings- och desinfektionsmedel, mediciner, råttgift och smörjoljor. Diesel förvaras i en cistern, men i samband med utökningen av verksamheten kommer cisternen att placeras inomhus. Smörjoljor och rengöringsmedel förvaras inomhus. Mediciner hanteras enbart inomhus. Råttgift finns i betesstationer och inget gift lagras på gården. Med hänvisning till de små mängder miljö- och hälsofarliga ämnen som hanteras, ämnens låga toxicitet och de skyddsåtgärder som vidtas så bedöms det inte föreligga någon signifikant föroreningsrisk och någon statusrapport behöver därmed inte upprättas.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår bl.a. följande.

Lokalisering

Verksamheten bedrivs på landsbygden cirka 1 500 meter söder om Vallberga i en utpräglad jordbruksbygd. Området nämns inte i översiktsplanen och det finns ingen detaljplan för området. Inom 500 meter finns en boende och avståndet till bostadshuset uppgår till ungefär 400 meter från djurstallarna. Drygt två kilometer från anläggningen finns den kommunala vattentäkten för Skottorp. Vattentäkten för anläggningen är belägen 1 600 meter från den kommunala vattentäkten.

Alternativ lokalisering

De nya suggstallarna kan byggas utanför gårdscentrum, på åkermark sydöst om den befintliga anläggningen. Placeringen medför dock att avståndet till närboende blir kortare, logistiken blir sämre samt att mer åkermark tas i anspråk. För slaktsvinstallen är alternativet en utbyggnad öster om gården vilket innebär att även dessa skulle hamna närmare närboende öster- och söderut. Risken för smittspridning mellan stallarna ökar. För den utökade biogasanläggningen finns inget lokaliseringalternativ eftersom en ny rötchammare måste placeras i anslutning till den befintliga.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att dagens produktion fortsätter oförändrad. Det innebär högre dödlighet bland smågrisarna och ett sämre hälsoläge hos slaktgrisarna. Om utökningen av biogasproduktionen inte kan genomföras finns risk för att all gödsel inte kommer att rötas, vilket medför lägre miljö- och klimatnytta.

Vattenanvändning

Vatten används till grisarnas blötfoder och som dricksvatten, liksom till att rengöra stallar mellan uppfödningssomgångarna. En viss mängd vatten behövs också till personalutrymmen. Dagens behov av vatten är cirka 9 000 m³ per år, vilket i snitt motsvarar tre deciliter per sekund. Efter utökningen förväntas den årliga vattenförbrukningen

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

uppgå till cirka 27 000 m³, motsvarande nio deciliter per sekund. Vattenförbrukningen beräknas bli 140 m³ per dygn sommartid och 63 m³ per dygn på vintern. Uttagsmöjligheterna uppgår till mellan en och fem liter per sekund, vilket överstiger behovet. Området som påverkas av vattenuttaget uppgår till knappt 130 meter från platsen för uttaget. Den närmsta brunnen finns minst 300 meter från uttagspunkten. Vattenuttaget bedöms därför inte påverka allmänna eller enskilda intressen.

BAT-slutsatser

Anläggningen är en industriutsläppsverksamhet enligt industriutsläppsförordningen. För denna verksamhet gäller 30 BAT-slutsatser. Verksamheten kommer att kunna bedrivas i enlighet med vad som anges som bästa tillgängliga teknik.

Utsläpp till luft och lukt

Rötresten kommer att lagras i mellan två och sex dagar i en gastät efterrötkammare. Metanen hinner under lagringen samlas upp samtidigt som rötresten kyls ned, vilket minskar metanproduktionen. Rötresten kommer därefter, efter värmeväxling mot ingående gödsel, att lagras under antingen svämtäcke eller fast tak. Den viktigaste åtgärden för att minimera metanläckage från rötresten är att hålla gödselbrunnarna så tomma som möjligt under den varmaste tiden på året och detta sker automatiskt eftersom mottagarna av rötresten sprider gödseln i vårbruket och under växtodlingssäsongen. Metanläckagesökningar på biogasanläggningen kommer att genomföras årligen för att upptäcka och åtgärda eventuella läckage.

Ammoniakavgången från stallar och lagringsbrunnar på anläggningen kommer att öka från 6 100 kg vid befintlig produktion till cirka 25 500 kg efter utökning. Golven i de nya stallarna kommer att utformas så att mindre ytor exponeras för gödsel, vilket bidrar till att minska ammoniakavgången. Gödseln kommer att kylas inne i stallarna. Det är möjligt att reducera utsläppen av kväve i ventilationsluften med ungefär 85 % genom att installera rening. Kostnaden uppgår till cirka 25 Mkr. Med en ränta på fem procent och en avskrivningstid på tio år uppgår kostnaden till cirka 200 kr per kilo avskilt kväve, vilket är orimligt.

Ingen djupströgödsel lagras eftersom den rötas direkt. De nya gödselbrunnar som byggs kommer att förses med fast eller flytande tak. Att förse brunnen som tar emot rötrest från efterrötkammaren med flytande tak kostar cirka 300 kr per kilo avskilt kväve, vilket inte är rimligt. Rötresten lagras under ett stabilt svämtäcke. I svämtäcket finns metanreducerare som kan ”äta upp” restmetan som bildas under lagring. Forskning visar att släta svämtäcken inte orsakar någon avgång av lustgas. Lagring under tak innebär att temperaturen är ett par grader högre under sensommar och höst jämfört med svämtäcke. Högre temperatur innebär högre avgång av metan, varför lagring under tak kan ge högre utsläpp av metan än vad lagring under svämtäcke ger. Foderstaterna optimeras så att kväveutsöndringen i gödseln blir så liten som möjligt. En gödselseparator som separerar gödseln innan den rötas kan komma att installeras. Gödselvätskan pumpas i så fall direkt till en lagun med tak.

Det som kan orsaka lukt på anläggningen är stallventilationen samt omrörning i gödselbrunnarna inför spridning eller flytt av gödsel. I nyare stallar medför golvutformning, utgödslings- och ventilationssystem en lägre ammoniakavgång jämfört med äldre stallar

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

vilket minskar risken för lukt. Rötning minskar lukten vid omrörning av gödseln. Alla nya gödselbrunnar kommer att förses med tak, vilket medför att lukten från brunnarna minimeras. Antingen kommer en jordvall med buskar eller en trädridå att anläggas kring delar av anläggningen för att minska risken för luktspridning.

Utsläpp till vatten

Närmaste vattenförekomst enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) är Smedjeån som rinner cirka 200 meter från anläggningen. Det utsläpp som sker till vatten är via dagvatten från tak och dräneringsvatten från byggnader. De hårdgjorda ytorna runt stallarna är grusade och dagvatten från dessa infiltrerar i mark. Dräneringsvattnet leds till Smedjeån via våtmarker som har en yta på mellan fyra och fem hektar. Stallarna tvättas efter avslutad omgång med högtryckstvätt. Tvättvattnet leds till biogasanläggningen. Avloppsvattnet från foderkök och personaltoalett leds till flytgödselbrunn.

Buller och transporter

Det som främst orsakar ljud i verksamheten är kraftvärmeenheten vid biogasanläggningen och transportererna. För att minska risken för buller kommer kraftvärmeenheterna att vara placerade i slutna containrar. Fler stallar innebär fler ventilationsfläktar, men nya fläktar är tystare än de äldre befintliga och bullerökningen från ventilationen beräknas därför bli marginell. Det foderkök som tillkommer förväntas inte heller orsaka buller hos närboende. Den största förändringen vad gäller ljud beror på de ökade transportererna.

Utökningen kommer att innebära en ökning av transportererna inom gården vid flytt av halm till stallarna. Transporterna av foder, vassle, drank, gödsel och grisar till slakt kommer att öka enligt vad som framgår av nedanstående tabell.

Typ av transport	Frekvens (antal per vecka)		Tid
	Befintlig verksamhet	Planerad verksamhet	
Vassle	1	4	Dag
Färdigfoder	3	12	Dag
Smågrisar	1	1	Dag
Slakttransport	0	3	Dag
Kadaverhämtning	1 - 2	1 - 2	Dag
Halm	-	-	
Gödsel	Varierar under året		Dag
Summa	Cirka 3 650 stycken transporter per år		

Den ökade gödselmängden kommer framförallt att transporteras ut till väg 585. Transporterna kommer att ske under hela året med i första hand lastbil, men även en del med traktor och gödseltunna. På vägen mellan Nya Skottorp och Vårestorp kör personal mellan gårdarna och vid skörd kommer halm att transporteras för inlagring på resp. gård. Gödsel flyttas via den vägen till en mottagare. Gödseltransporterna sker dagtid och möjligheten att lägga en pumpledning från anläggningen till en satellitbrunn österut för

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

att minska transporter på vägen kommer att utredas. En mötesplats kommer att anläggas i allén för att underlätta trafikflödet och körhastigheten förbi närboende kommer att hållas låg för att minimera buller och damning.

Energianvändning

Elbehovet kommer att öka eftersom antalet djur ökar, men per producerat djur kommer elförbrukningen att minska. Alla nya fläktar blir energieffektiva s.k. EC-fläktar. De nya stallen kommer att ha vakuumpgödsling, vilket är energieffektivt eftersom inga motorer behövs för att få ut gödseln ur stallen. All belysning i de nya stallarna blir LED-armaturer. Elförbrukningen beräknas öka från 300 till 500 MWh per år. Elbehovet kommer helt eller delvis att täckas av den el som biogasen producerar. Värmebehovet kommer att täckas av biogasen och som reserv kommer gasol att användas.

Kemikalie- och avfallshantering

Användningen av diesel uppgår till cirka sex kubikmeter per år i den befintliga verksamheten och beräknas öka till ungefär tio kubikmeter per år i den planerade verksamheten. Mängden desinfektionsmedel som lagras på gården uppgår till mellan 100 och 200 liter. I nedanstående tabell redovisas det avfall som beräknas uppkomma.

Avfall	Avfallskod	Mängd (kg)
Lysrör	20 01 21	50
Batterier	16 06 01*, 16 06 02*, 16 06 04	30
Färgrester	20 01 27*	5
Värmelampor	20 01 99	20
Sprayburkar	16 05 05	300
Medicinrester	18 02 08	200
Kanyler	18 02 01, 18 02 02*	20
Kadaver	02 01 02	75 000
Metallskrot	02 01 10	5 000

*farligt avfall

Det farliga avfallet lagras i en container som hämtas av företag som har behörighet för sådana transporter. Kadaver hämtas och tas omhand av externt företag.

Miljömål

Verksamheten kommer främst att beröra miljömålen frisk luft, begränsad klimatpåverkan, myllrande våtmarker, bara naturlig försurning, ingen övergödning och giftfri miljö. Rötning av stallgödsel är positivt ur klimatsynpunkt och minskar användningen av mineralgödsel och därmed även lustgasavgången. Verksamheten medför nedfall av kväve i Smedjeån, men i jämförelse med läckaget från omgivande mark kommer det inte att påverka miljön i vattendraget. Gödsel från suggor är godkänd att användas i ekologisk produktion varför det bidrar till en giftfri miljö.

INKOMNA YTTRANDE

I de yttranden som kommit in framförs sammanfattningsvis bl.a. följande.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

Vallberga byalag

Byalaget anser att;

- ansökan om dubblering av produktionsnivån ska avslås,
- begäran om att omedelbart få ta tillståndet i anspråk under överklagandetiden ska avvisas,
- sökanden ska åläggas att vidta åtgärder så att luktproblemen från befintlig förbränningsanläggning omedelbart åtgärdas,
- sökanden ska kartlägga hur trafiken kommer att påverka och ev. förvärpa den nuvarande trafiksituationen i Vallberga,
- sökanden i detalj ska beskriva effekterna på grundvattennivån under perioder av torka och på vilket sätt man planerar att tillgodose vattenbehovet samt
- ge garantier för att vattenkvaliteten i Smedjeån inte kommer att påverkas negativt genom t.ex. försurning och övergödning.

Ränneslövs Byalag

Byalaget vill se vad det ökade transportbehovet kommer att få för konsekvenser vad gäller säkerhet, damm, buller och påverkan på vattentäkter. Vägarna i området är inte utformade för ökade transporter. Byalaget driver, tillsammans med bl.a. Vallberga skola och förskolan, det av Länsstyrelsen beviljade LONA projektet "Naturstig i Ränneslöv". Hur detta påverkas har projektet inte haft möjlighet att bemöta. Projektet syftar till att göra naturen kring Smedjeån tillgänglig för allmänheten i syfte att öka samverkan mellan allmänhet och skolan. Både den västra och östra entrén av detta projekt skulle markant påverkas av ökade transporter där den östra entrén är byggd till stor del som en anslutning mellan den framtida förskolan och naturstigen.

Miljö- och byggnadsnämnden i Laholms kommun

Nämnden har inget att erinra mot att tillstånd meddelas och anser att tillståndet bör förenas med följande villkor:

1. Om inget annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Lagringskapaciteten för gödsel ska utökas i takt med att djurhållningen ökar.
3. Gödsel och rötad gödsel ska hos den enskilde mottagaren återföras nära lagringsbehållarens botten och så att svämtäcke eller annan täckning som effektivt minskar ammoniakförlusten inte skadas.
4. Länsstyrelsen bör villkora täckning av gödsel och biogasgödsel.
5. Länsstyrelsen bör villkora tiden i efterrötkammaren.
6. Två säkerhetsventiler i form av antingen fackla eller pannan med möjlighet till förbränning ska installeras vid biogasanläggningen.
7. Journal ska föras över djurhållning och utförda gödselleveranser. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.
8. Bullervillkoret bör ha följande tillägg; Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dBA.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

9. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras invallat på ogenomsläpplig yta utan golvavlopp. Vid förvaring av dieselolja utomhus ska tank med invallning vara försedd med påkörningsskydd och tak eller regnskydd.
10. Senast tre månader efter att tillståndet tagits i anspråk ska ett förslag till kontrollprogram för verksamheten lämnas till tillsynsmyndigheten.
11. Schaktmassor och rivningsavfall från byggnation ska tas omhand på ett sätt som godkänns av tillsynsmyndigheten.

Värestorp 6:100 kan kvarstå på tillståndet med dnr 551-3348-10. Ändring av tillståndet bör sökas så att det bara beskriver den verksamheten med 7 000 slaktsvinsplatser som finns på Värestorp 6:100, vad gäller lagringsutrymme och spridningsareal. Sökanden har inte begärt ändring av villkoren för Värestorp 6:100 och villkoren i detta tillstånd bör kvarstå.

Frank Andreasson, Britt Lindhult m.fl.

De som yttrat sig anser att;

- ansökan om utökning av befintlig verksamhet ska avslås,
- begäran om att omedelbart få ta tillståndet i anspråk under överklagandetiden ska avvisas,
- en analys av röken från befintlig halmpanna ska genomföras,
- sökanden ska åläggas att vidta åtgärder så att luktproblemen från befintlig verksamhet omedelbart åtgärdas,
- problemen med den nuvarande trafiksituationen i området ska beaktas,
- sökanden ska i detalj beskriva effekterna på grundvattennivån under perioder av torka samt
- mer detaljerat beskriva dagvattnets påverkan på Smedjeåns vattenkvalitet vad gäller risken för t.ex. försurning.

Naturskyddsföreningen i Södra Halland

Naturskyddsföreningen anser att det är olämpligt att ha så många grisar koncentrerade på samma plats, eftersom det medför stora utsläpp av bl.a. ammoniak, kväveoxider och metan. Det finns åtskillig bebyggelse i området som kommer att påverkas negativt av utsläppen. Smedjeån har ett stort värde för bl.a. fritidsfiske och vatten tas även för infiltration av kommunens vattentäkt. En anläggning av denna storlek bör placeras där det är glesbefolkat och där anläggningen är omgiven av skog. Samtliga gödselbehållare bör vara täckta med tak eftersom det ger lägre utsläpp av metan och ammoniak. Fastbränslepannan måste skötas väl och inte eldas med olämpliga ämnen. Riskerna ökar för utbrott av smittsamma sjukdomar vid stora anläggningar, vilket kan göra behovet av att använda antibiotika större. Vägen mellan Ränneslöv och Vrångarp är smal och i dåligt skick, varför den inte är lämplig för utökad och tung trafik.

SÖKANDENS BEMÖTANDE AV INKOMNA YTTRANDE

Sökanden har i bemötande av yttrandena bl.a. lämnat följande synpunkter.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

Lukt

Om tillstånd meddelas för utökningen så kommer fastbränslepannan att skrotas och enbart gas användas för uppvärmning.

Trafik

Trafiken kommer att öka med ungefär sex transporter per dag av foder, grisar och gödsel. De allra flesta transporterna kommer att gå på väg 585 som har en trafikmängd på i genomsnitt 2 000–4 000 fordon per dygn, varav 200–400 fordon är tung trafik. Ökningen motsvarar alltså 0,15–0,30 % av dagens trafik.

På den enskilda vägen mellan Nya Skottorp och Ränneslöv kommer trafiken inte att förändras. Det är huvudsakligen personal som kör mellan gårdarna, normalt två gånger per dag. En eller två gödselmottagare hämtar gödsel via den enskilda vägen, resten av gödseltransporterna kommer att gå ut till väg 585.

Vatten

Vatten kommer inte att tas ur Smedjeån för att vattna djuren eller tvätta stallarna.

Smittskydd

Djuren har en normal hälsostatus idag. Syftet med en sanering är att uppnå en extra bra smittstatus och därmed kunna minska användningen av mediciner som t.ex. antibiotika.

Biogasanläggningen

Det är den totala uppehållstiden i reaktor och efterrötkammare som är avgörande för metanutsläppen och inte bara tiden i efterrötkammaren.

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING**Miljökonsekvensbeskrivningen**

Någon alternativ plats för verksamheten finns inte redovisad. Miljöprövningsdelegationen anser att den alternativredovisning som sökanden redogjort för snarare är alternativa utformningar av anläggningen, eftersom samtliga alternativ är i anslutning till befintliga stallar. Det framstår dock som orimligt att genomföra utökningen på en annan plats. Delegationen konstaterar därmed att sökanden har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken. Efter gjorda kompletteringar uppfyller inlämnad miljökonsekvensbeskrivning kraven och kan godkännas.

Lokalisering och tillåtlighet

Verksamheten innebär ingen ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken inte ska tillämpas i lokaliseringsprövningen.

Omgivande bebyggelse

För verksamheten ska enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken väljas en sådan plats att ändamålet uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt tredje stycket får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

eller områdesbestämmelser. Området omfattas inte av någon detaljplan eller några områdesbestämmelser. Av gällande översiktsplan, antagen av Kommunfullmäktige den 28 januari 2014, framgår att området inte omfattas av några speciella bestämmelser vad gäller markanvändningen. Verksamheten bedrivs i ett utpräglat jordbrukslandskap.

Inom 500 meter från anläggningen finns en bostad och avståndet till denna uppgår till cirka 350 meter. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den planerade djurhållningen är av sådan omfattning att störande lukt kan uppkomma vid speciella väder- och vindförhållanden, men att avståndet till närmaste bostad är så långt att någon oacceptabel störning inte bör uppkomma, särskilt som fastbränslepannan inte kommer att användas längre. Transporter kommer att utföras dagtid, varför dessa inte bedöms ge upphov till sådana störningar att tillstånd inte kan meddelas. Den föreslagna lokaliseringen av tillkommande stallbyggnad och gödsellagring kan godtas, men tillståndet bör förenas med särskilda villkor avseende hantering av foder, rötresten och gödsel samt buller, för att motverka störningar för boende i området.

Gödselhantering

Den producerade gödseln och rötresten används inte i egen växtodling, utan överläts till växtodlare och gödsel förmedlare. En viss del av lagring sker via kontrakt hos växtodlare. Det totala lagringsbehovet för rötresten och flytgödsel, där fastgödsel samt övriga substrat ingår, kommer att uppgå till ungefär 46 800 m³. Av ansökan framgår att lagringsvolymen kommer att säkerställas på gården om växtodlare som tar emot gödsel och rötresten inte har tillräcklig lagringskapacitet.

Sökanden har beräknat behovet av spridningsareal enligt schablon i Jordbruksverkets föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket. Den beräknade spridningsarealen kommer maximalt att uppgå till 1 570 hektar. Stallgödsel och rötresten är eftertraktade inom växtodling och några avsättningssvårigheter inom rimliga transportavstånd bedöms inte uppstå. Resultaten från analyser av gödseln och rötresten samt stallbalansberäkningarna ger vägledning för bestämning av arealbehov och lämpliga gödselgivor. Den ökade mängden stallgödsel och rötresten innebär också att större arealer kan gödulas med organiska gödselmedel istället för handelsgödsel. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den planerade avsättningen för gödsel är tillräcklig för den sökta djurhållningen.

Miljö kvalitetsnormer

Verksamheten är belägen i ett avrinningsområde till vattenförekomsten Smedjeån (SE625946-133588). Vattenförekomsten har måttlig ekologisk status med en tidsfrist till år 2027 för att uppnå god ekologisk status. Förekomsten är bl.a. påverkad av för höga halter av näringsämnen samt försurning. Verksamhetens utsläpp till vatten består av dagvatten. I villkor regleras bl.a. hantering av stallgödsel och foder samt utsläpp av tvätt- och spolvatten. Utsläppen till vatten kommer enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning därför inte att leda till någon påverkan på möjligheterna att uppfylla miljö kvalitetsnormerna eller någon påverkan på enskilda påverkansfaktorer som ingår i statusklassificeringen.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

Miljömål

Verksamheten påverkar bl. a. miljömålen ingen övergödning, begränsad klimatpåverkan, bara naturlig försurning, frisk luft, giftfri miljö, levande sjöar och vattendrag samt god bebyggd miljö.

Verksamheten ska bedrivas i moderna anläggningar med god effektivitet per djurplats. Uppvärmning kommer till största del att ske med biogas liksom elanvändningen, vilket innebär låg klimatpåverkan. Proteininnehållet i fodret optimeras vilket innebär att ammoniakavgången begränsas.

Boendemiljön påverkas genom bl.a. transporter och lukt. Med föreskrivna villkor och övriga begränsningar, såsom att fastbränslepannan tas ur drift, bedöms inte miljömålet god bebyggd miljö påverkas i högre grad än att verksamheten kan tillåtas.

Verksamheten bedrivs i ett område som är klassificerat som känsligt område enligt Jordbruksverkets föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket, vilket innebär att det är särskilt angeläget att minska växtnäringstillförseln till yt- och grundvatten. Vid hantering av gödsel och foder måste försiktighetsåtgärder vidtas som minimerar risken för läckage av näringsämnen till vattendrag.

Det är viktigt att djurproduktionen har ett högt foderutnyttjande och minimalt med spill samt att stallgödseln hanteras på ett sådant sätt att onödig avgång av växthusgaser och ammoniak undviks. Verksamheten bedöms vara förenlig med miljömålen.

Motivering av villkor*Villkor 1 – allmänna villkoret*

Verksamhetsutövaren bör åläggas att följa de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning och som inte kan kopplas till ett specifikt villkor. Några av de åtaganden som gjorts redovisas under rubriken ”Åtaganden” ovan.

Villkor 2 – substrat

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår konsekvenserna för vissa typer av substrat. Användandet av andra typer av substrat kan ge andra miljökonsekvenser och följd-effekter när det t.ex. gäller lagring, transporter, utsläpp till luft och vatten samt lukt. Det är därför motiverat att i villkor reglera vilka substrat som får användas. Vilka substrat som kan används är dock en sak som kan förändras över tid varför tillsynsmyndigheten bör kunna besluta om att även andra substrat kan användas under förutsättning att de har likartade egenskaper som de substrat som regleras i villkoret.

Villkor 3-6 – lagring av flytgödsel och rötrestes samt läckage av metan m.m.

Minimering av ammoniak- och metanutsläpp från lagring av gödsel är en viktig del för att nå de nationella miljömålen ingen övergödning, begränsad klimatpåverkan samt för att minimera risken för störningar p.g.a. lukt. Stallgödsel och rötrestes bör därför lagras under tak som ger de minsta utsläppen och dessutom begränsar lukt. Det framgår bl.a. av Mark- och miljööverdomstolens (dåvarande Miljööverdomstolen) dom den 22 december 2009 i mål nr M 8945-08 att tak betraktas som bästa möjliga teknik för att minimera utsläpp av ammoniak och att kostnaderna är rimliga. Miljöprövningsdelegationen

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

bedömer att tak på brunnar med flytande organiska gödselmedel fortfarande är att betrakta som bästa möjliga teknik och av ansökan framgår inte att kostnaderna är orimliga med hänsyn till verksamhetens storlek och de utsläpp som verksamheten medför.

Utsläpp av metan har en stor påverkan på klimatet eftersom påverkan på växthuseffekten är 25 gånger större per viktenhet än koldioxid. Det är därför viktigt att minimera risken för utsläpp av metan genom att anläggningen byggs så tät som möjligt och att metangasen nyttiggörs eller, vid driftstörningar och överproduktion, förbränns. Verksamhetsutövaren bör även systematiskt kontrollera anläggningen och åtgärda ev. läckage för att minimera risken för utsläpp, vilket man åtagit sig.

Villkor 7 – djupströgödsel

Hantering av djupströgödsel kan innebära utsläpp till såväl luft som till mark och vatten och därigenom påverka miljön negativt. Av ansökan framgår att djupströgödsel lastas i en tät behållare för vidare hantering i biogasanläggningen eller, vid stopp i biogasprocessen, läggs i flytgödselbrunn. Villkoret överensstämmer således med det som sökanden har beskrivit i ansökningshandlingarna.

Villkor 8 – hantering av gödsel och foder

Spill av gödsel och foder kan innebära att det uppstår en negativ påverkan på miljön eller människors hälsa och bör därför minimeras.

Villkor 9 – tvätt- och spolvatten

Tvätt- och spolvatten som innehåller föroreningar, gödsel och foder kan bidra till övergödning samt orsaka såväl akuta gifteffekter som långsiktiga effekter i både yt- och grundvatten. Sådant vatten bör därför samlas upp, ledas till behållare och hanteras så att inte yt- eller grundvatten förorenas.

Villkor 10–11 – överlåtelse och lagring av stallgödsel

Verksamhetsutövaren bör försäkra sig om att mottagaren av gödsel har avsättning för gödseln. För att underlätta tillsynsarbetet bör verksamhetsutövaren underrätta tillsynsmyndigheten ifall mottagare av stallgödseln förändras samt i sin årliga miljörapport ange till vilka den uppkomna gödseln har lämnats.

Villkor 12 – näringsämnen i stallgödsel och rötrest

För att hushålla med växtnäringsämnen och minska risken för övergödning är det befogat att innehållet av växtnäring i stallgödseln och rötrest undersöks. Med balansberäkning avses en balans som upprättas mellan tillförsel och bortförsel av växtnäringsämnen. Den är ett verktyg för analys av anläggningens växtnäringshushållning. Genom att utföra balansberäkningar eller analyser fås en kunskap om näringsinnehållet i gödseln och rötresten. Det är särskilt viktigt att göra beräkningar eller analyser vid förändringar som kan påverka näringsinnehållet i gödseln eller rötresten. Eftersom gödsel och rötrest som uppstår i verksamheten kommer att spridas av andra verksamhetsutövare, är det viktigt att resultaten av undersökningarna förmedlas till mottagare av rötrest, gödsel och gödsel förmedlare. Det ger förutsättningar för att optimera växtnäringen till

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

aktuella grödor och minska risken för läckage till vattendrag hos de som tar emot gödsel.

Villkor 13 - buller

Omgivningsbuller påverkar hälsa och välbefinnande på flera sätt. Buller kan allmänt upplevas som obehagligt och indirekt försvåra sömn, vila, talförståelse, koncentration och inlärning. Sömnstörningar är en av de allvarligaste effekterna av buller. Ostörd sömn är en förutsättning för att människan ska fungera bra både fysiskt och mentalt. Ljudnivån har en avgörande betydelse för uppkomsten av sömnstörningar. Olika människor är olika känsliga för bullerexponering. Personer med hörselnedsättning eller barn som håller på att lära sig språk och att läsa kan få en minskad förmåga att uppfatta och förstå tal i miljöer där buller förekommer. Långvarig exponering av buller kan öka risken att drabbas av högt blodtryck eller hjärtinfarkt.

Sökanden har inte framfört några skäl till varför tiden som utgör natt ska ändras jämfört med villkoret i befintligt tillstånd. Av ansökan framgår att transportererna, vilka medför de högsta ljudnivåerna för närboende, utförs dagtid. Eftersom sökanden inte framfört några skäl för att inskränka tiden som räknas som natt, bör tiden mellan kl. 22 och 07 räknas som natt, vilket får anses vara gällande praxis även om Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller anger andra tider. Det finns inget i ansökan som indikerar att begränsningsvärdena inte kan innehållas. Kontrollen av villkoret överensstämmer med praxis.

Villkor 14 – avlopp från personaltoalett

Obehandlat avloppsvatten från toalett som blandas i gödselbehållare innebär risk för smittspridning. Om avloppsvatten innehåller smittämnen, t.ex. salmonella, finns risk för tillväxt i den näringsrika gödseln i stallgödselbehållare. Vid spridning av stallgödseln kan smittan hamna på gröda eller i mark och vatten. Hanteringen innebär risk för vidare smittspridning till både människor och djur. Ur smittspridningshänseende finns därför skäl att vara restriktiv till inblandning av humanavlopp som inte är hygieniserat i stallgödsel. Stallgödseln kommer att lämnas till växtodlare vilket innebär att den vidare hanteringen ligger utanför sökandens kontroll. Villkoret överensstämmer med rättspraxis, se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 6 oktober 2014 i mål nr M 8408-14.

Villkor 15 – kemiska produkter och farligt avfall

Vid hantering och lagring av kemiska produkter och farligt avfall finns det en risk att mark samt yt- och grundvatten förorenas, liksom att människors hälsa påverkas. Villkoret formuleras enligt praxis för den här typen av verksamhet, vilket minimerar risken för att mark och vatten förorenas.

Villkor 16 – fastbränslepanna

Eldning av halm i fastbränslepannan har upplevts som störande av boende i området kring verksamheten. Sökanden har åtagit sig att inte längre använda pannan om tillstånd för djurhållningen meddelas. Villkoret överensstämmer därför med sökandens åtagande.

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

Villkor 17 – kontrollprogram

För att kunna kontrollera efterlevnaden av detta tillstånd samt de effekter och konsekvenser av verksamheten som beskrivits i miljökonsekvensbeskrivningen bör verksamhetsutövaren åläggas att inge förslag till kontrollprogram. Programmet behöver minst ange hur villkoren och verksamhetens miljöpåverkan ska kontrolleras. Ammoniak- och metanavgången har stor miljöpåverkan från verksamheten, varför verksamhetsutövaren i sitt kontrollprogram bör ange åtgärder för ständiga förbättringar avseende utsläpp av metan och ammoniak. För att vara ändamålsenligt behöver ett program för kontroll av verksamheten uppdateras regelbundet. Utformning av kontrollprogrammet och fortlöpande revideringar av detta sker lämpligen i dialog med tillsynsmyndigheten.

Delegation till tillsynsmyndigheten

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillsynsmyndigheten är bäst lämpad att i detta fall reglera användningen av andra substrat än vad som framgår av ansökan under förutsättning att de har liknande egenskaper, hanteringen av stallgödsel och hur spolvatten ska omhändertas utöver det som framgår av fastställda villkor. Dessutom bör tillsynsmyndigheten ges möjlighet att reglera hur avlopp från personaltoalett ska tas omhand samt reglera placeringen av nya brunnar för organiska gödselmedel eftersom det är oklart om sådana behövs inom verksamhetsområdet eller som satellitbrunnar.

Statusrapport

En statusrapport tas fram i ett stegvis förfarande och sökanden har utrett steg 1–3 som anges i Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den utredning som gjorts visar att risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom det område där den avses bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt 1 kap. 23 § andra stycket industriutsläppsförordningen.

Verkställighetsförordnande

I yttranden över ansökan har enskilda och föreningar uttryckt oro för att de ska uppleva olägenheter på grund av verksamheten. Beslutet bör därför inte gälla förrän det vunnit laga kraft och sökandens yrkande om verkställighetsförordnande bör således avslås.

Återkallelse av tidigare beslut

Sökanden har yrkat att tillståndet gällande suggor, gyltor och biogasanläggningen ska återkallas för den del av tidigare meddelat tillstånd (dnr 551-3348-10) som bedrivs vid Nya Skottorp på fastigheten Skottorp 2:1. Sökanden har vidare yrkat att tillståndet ska ändras så att tidigare meddelat tillstånd endast omfattar 7 000 slaktsvinsplatser på Varestorp, fastigheten Varestorp 6:100, anläggningsnummer 1381-90-012.

Miljöprövningsdelegationen anser att yrkandet kan bifallas. För att inte riskera att verksamhet bedrivs på Nya Skottorp utan gällande tillstånd, bör återkallelsen träda i kraft när det nu meddelade tillståndet tas i anspråk.

Igångsättningstid

Sökanden har inte föreslagit någon igångsättningstid. Med hänsyn till vad som normalt brukar fastställas i liknande beslut får fem år anses vara en väl tilltagen tid. Eftersom

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

1381-90-012

tillståndet avser såväl befintlig som utökad verksamhet behöver sökanden meddela tillsynsmyndigheten både när tillståndet tas i anspråk och när den utökade verksamheten tas i drift, för att tillsyn enligt vid var tid gällande tillstånd ska kunna bedrivas ändamålsenligt.

Sammanfattning

Genom de åtaganden som sökanden gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut finner Miljöprövningsdelegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela sökanden tillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson, miljösakkunnig. Miljöhandläggare Göran Fagerström har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Anna-Lena Olsson

Göran Fagerström

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilaga

Karta

Kopia

Vallberga byalag, marita@trydells.se

Ränneslövs Byalag, ranneslovsbyalag@hotmail.com

Miljö- och byggnadsnämnden i Laholms kommun,

miljo.och.byggnadsnamnden@laholm.se

Frank Andreasson, Vallberga Gård, 312 50 Vallberga

Britt Lindhult, britt.lindhult@hotmail.com

Naturskyddsföreningen i Södra Halland, sodrahalland@naturskyddsforeningen.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Jordbruksverket, registrator@jordbruksverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Aktförvararen, Medborgarservice i Laholms kommun

2018-06-19

551-4406-17

1381-90-022

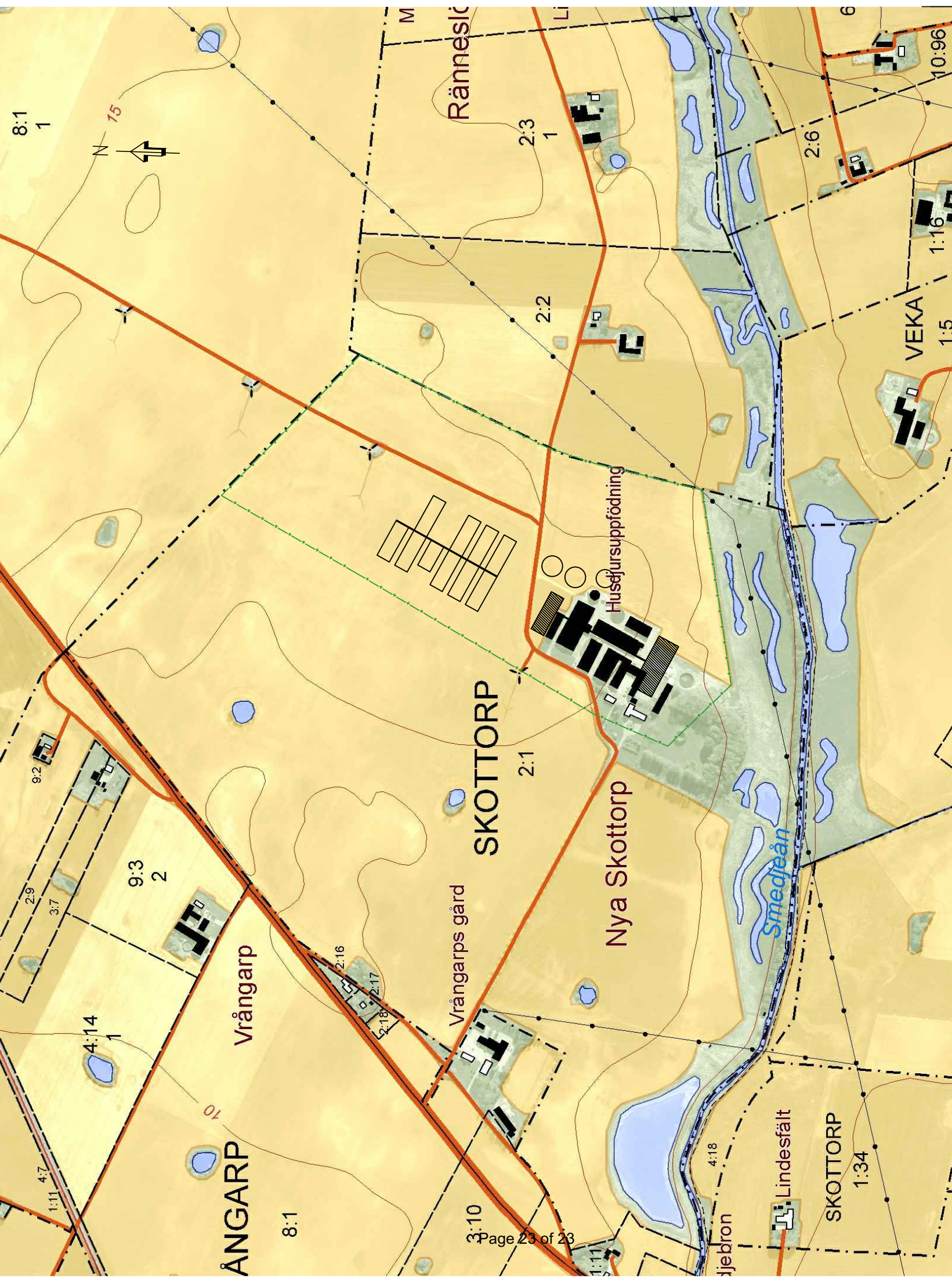
1381-90-012

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

—+—+—+— VERKSAMHETSOMRÅDETS
GRÄNSER. GRÄNSERNA ÄR INTE EXAKT
ANGIVNA UTAN VISAR ATT DET ÄR INOM
GÅRDSCENTRUM PÅ NYA SKOTTORP SOM
DEN TILLSTÅNDSPLIKTIGA VERKSAMHETEN
KOMMER ATT BEDRIVAS.

Bilaga

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.